

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۴۳

تاریخ جلسه: ۱۴۰۱/۱۰/۲۵

ساعت شروع: ۸

محل تشکیل جلسه: (دبیرخانه شورای گفت و گو)

تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۰

موضوع مورد بررسی (دستور کار)

بررسی موضوع نحوه تخصیص واگن ها و اهلیت سنجی و نوع نظارت و بطور کل موانع موجود در این خصوص

در دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان توافق شد.

(شکل گیری کمیته سیاستگزاری ریلی استان خراسان رضوی) با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و با کمک بخش دولتی با اختیارات و ضمانت اجرایی لازم

رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان گفت: در راستای نظارت بر حوزه تامین واگن صادراتی، ضروری است کمیته سیاست گذاری ریلی استان با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و دولتی همراه با اختیارات لازم و با ضمانت اجرایی در قالب توافقات استانی دولت و بخش خصوصی ایجاد و فعال سازی شود تا بتواند خلع های موجود را مدیریت و روند صادرات و واردات ریلی را بویژه در خصوص نحوه تخصیص واگن، نحوه اهلیت سنجی، نوع نظارت را به همراه تسهیل امور و کاهش هزینه ها مدیریت نمود.

«علی اکبر لبافی» در چهل و سومین جلسه این دبیرخانه در قالب سومین نشست تخصصی کارگروه ریلی اظهار کرد: طبق ماده ۱۲ قانون امور گمرکی، متولی پایانه ها در مرزها، گمرکات هستند؛ در صورتی که بنا به دستور رئیس جمهور وقت، وزارت راه متولی معرفی شده است. این موضوع باعث شده که هر یک از دستگاه های مستقر در مرز به طور مستقل و جداگانه عمل کنند این مساله سبب آشفتگی در روند ترانزیت می شود. در نتیجه باید یک مجموعه و ارگان خاصی به عنوان متولی اصلی شناخته شود تا همه دستگاه ها از دستور این مجموعه تبعیت کنند.

لبافی در بخشی از سخنان خود در خصوص چالش تامین واگن خاطرنشان کرد: بخش خصوصی اعلام می کند که در حوزه تخصیص واگن نظارتی صورت نمی گیرد به طوری که فرد تامین کننده یا دلال هزینه تامین واگن را به صورت سرسام آوری افزایش می دهد. لذا پیشنهاد شد که راه آهن به عنوان ناظر در این حوزه عمل کند که در این رابطه اداره کل راه آهن ملاحظاتی دارند.

وی یادآور شد: ضروری است حول موضوعات نحوه تخصیص واگن، روش های تامین واگن، تعیین متولی در این حوزه (راه آهن یا بخش خصوصی و...)، اهلیت سنجی تامین کنندگان واگن و نوع نظارت در این حوزه (چه دستگاهی و با چه کاری) ... به توافق برسیم.

ضرورت ایجاد کارگروه به منظور نظارت بر حوزه تامین واگن

در ادامه، «مرتضی قندچی»، رییس اتحادیه کارگزاران گمرکی خراسان رضوی گفت: اگر جانمایی در مرزها به صورت صحیح انجام بگیرد، تمامی مشکلات به خارج از گمرک منتقل خواهد شد.

قندچی یادآور شد: راهکار مطلوب آن است که کارگروهی وظیفه تامین واگن را عهده دار شود؛ چرا که در شرایط فعلی بخش خصوصی در این زمینه ناراضی است. در همین راستا، نظارت بر شفافیت عملکرد شرکت های واردکننده واگن تا حدودی می تواند این نارضایتی ها را کاهش دهد.

ضرورت استقرار نمایندگی شرکت های واگن ترکمن در ایران

در ادامه، «کاظم شیردل»، رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی عنوان کرد: تقاضای ما این است که راه آهن در کنار بخش خصوصی قرار بگیرد تا نابه سامانی موجود در حوزه تامین واگن از بین برود. در حال حاضر ۴۰۰ واگن بر روی خطوط ریلی وجود دارد؛ اما بسیاری از فعالان اقتصادی همچنان جویای واگن هستند، چرا که واگن ها در انحصار عده خاصی هستند و همین مساله چالش آفرین شده است.

وی یادآور شد: هفته گذشته جلسه کمیته سیاستگذاری ریلی با حضور استانداری، سازمان صمت، اتحادیه صادرکنندگان و راه آهن برگزار شد و پیشنهاد بنده در جلسه این بود که از شرکت های توانمند تامین واگن دعوت شود تا قیمت ها شفاف شود و نیاز دقیق استان به واگن هم مشخص گردد. این جلسه در دفتر مدیر کل راه آهن با حضور ۲۰ شرکت فعال در این حوزه برگزار شد و از این میان، تنها ۵ الی ۶ شرکت قول مساعد همکاری دادند.

شیردل با بیان اینکه قیمت تمام شده واگن توسط شرکت های داخلی باید مشخص شود، خاطرنشان کرد: نابه سامانی در حوزه تامین واگن را می توان به راحتی مدیریت کرد به شرط آن که دستگاه هایی مانند راه آهن پای کار بیایند.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی عنوان کرد: متاسفانه از ۲۰ شرکتی که در جلسه مدیرکل راه آهن حضور داشتند، تنها ۲ شرکت به طور مستقیم با طرف ترکمن ارتباط داشتند. مابقی شرکت ها با واسطه ها در ارتباط هستند که این مساله سبب افزایش قیمت واگن می شود.

شیردل یادآور شد: پیشنهاد ما این است که شرکت های ترکمنی در داخل ایران نماینده داشته باشند که البته این اقدام باید تحت نظارت راه آهن کشورمان باشد. این مساله به کاهش قیمت واگن کمک خواهد کرد.

وی با بیان اینکه کمیته سیاستگذاری باید همراه با دستور قضایی تشکیل شود و مصوبه این کمیته لازم الاجرا باشد، افزود: آن چه که مسلم است باید قانون یکسانی برای تمام شرکت های تامین کننده واگن کشور وجود داشته باشد در نتیجه نباید دستورالعمل و قانونی صرفا استانی در این حوزه تصویب شود.

شیردل تصریح کرد: نکته قابل توجه آن است که نیاز استان به واگن در روز باید مشخص شود و قراردادی که در این حوزه با شرکت های تامین کننده واگن منعقد می شود باید به امضای دستگاه قضایی، استانداری و اتاق بازرگانی برسد تا هیچ یک از طرفین نتواند از مفاد قرارداد تخطی کند. بدین ترتیب قیمت واگن مصوب و قانونی خواهد بود و دیگر شاهد افزایش قیمت ها نخواهیم بود.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی یادآور شد: واردات واگن باید براساس نیاز داخلی باشد این در حالی است که طرف ترکمن مشخص می کند چه واگنی با چه

ابعادی به ایران وارد شود. از این رو باید در این حوزه مدیریت لازم صورت بگیرد. در واقع ما نباید اجازه دهیم که طرف ترکمن برای ما برنامه ریزی کند.

ضرورت لحاظ جریمه قابل توجه برای خواب واگن

در بخش دیگری از نشست، «امیرمهدی مرادی»، دبیر اجرایی انجمن مدیران صنایع خراسان تصریح کرد: از آن جا که خواب واگن هزینه ای برای شرکت تامین کننده ندارد، لذا ضروری است که جریمه قابل توجهی برای این موضوع در نظر گرفته شود پس از آن می توان با کمک یک نرم افزار تعداد واگن آماده واگذاری را مشخص نمود تا بدین ترتیب هر فعال اقتصادی که بتواند هزینه بیشتری را تقبل کند، آن واگن را خریداری کند. در واقع اگر این جریمه لحاظ شود، قطعاً میان عرضه و تقاضا تعادل ایجاد خواهد شد. جریمه مذکور بایستی از سوی راه آهن تعیین شود.

قندچی، رییس اتحادیه کارگزاران گمرکی خراسان نیز در این خصوص تصریح کرد: اگر شرکتی خواب واگن زیادی دارد، به عنوان جریمه نباید به آن واگنی تخصیص پیدا کند، راه آهن باید در این حوزه مدیریت لازم را داشته باشد.

وی ادامه داد: کمیته سیاستگذاری باید از سوی تهران مجوز لازم را اخذ کند تا سیاستهای این کمیته از ضمانت اجرای لازم برخوردار باشند. علاوه بر این، باید از دستگاه قضا و مجموعه امنیتی در این کمیته عضویت داشته باشند تا مسائل به خوبی حل و فصل شود.

لبافی پیرامون پیشنهاد ایجاد نمایندگی ترکمن گفت، فراهم نمودن بستر ایجاد نمایندگی شرکت های ترکمن در ایران ممکن است منجر به انحصار شود که این مساله خود به تدریج باعث افزایش قیمت واگن خواهد شد، لذا باید به عواقب این کار اندیشید.

لبافی خاطر نشان کرد: اگر بخش خصوصی به این حوزه ورود پیدا کرده و در این رابطه، کمیته سیاست گذاری یا کارگروهی را ایجاد کند، قطعاً این مساله به صورت منسجم، ضابطه مند و قانونی حل و فصل گردد.

لزوم اهلیت سنجی شرکت های تامین واگن به منظور ایجاد رقابت سالم

قاسم کیومرثی، رئیس اداره فلزی اداره کل صمت خراسان رضوی نیز تصریح کرد: متأسفانه رقابت سالمی در حوزه تامین واگن وجود ندارد که این مساله ناشی از نوع نظارت و عدم اهلیت سنجی شرکت‌های فعال در این حوزه است. متولی اصلی و سازوکاری باید در این حوزه وجود داشته باشد، چرا که تنها در این صورت است که رقابت سالم میان شرکت‌ها برقرار خواهد داشت. تا زمانی که نظارتی در این حوزه نباشد، مشکلات همچنان به قوت خود باقی خواهد ماند.

تصدی‌گری کمیته سیاست‌گذاری نیازمند مصوبه ستاد تسهیل است

در ادامه، «غلامرضا نوفرستی»، عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی تصریح کرد: اگر کمیته سیاست‌گذاری از مرجع بالادستی مجوزی دریافت کند و تصمیمات این کمیته از ضمانت اجرای لازم برخوردار باشد، بخش اعظمی از مشکلات حل خواهد شد. در واقع باید جایگاهی برای این کمیته در قانون تعریف شود، تنها در این صورت است که اختلافات موجود میان دستگاه‌ها و از هم گسیختگی حل و فصل می‌شود. آن چه مسلم است نمی‌توان یک دستگاه خاص را به عنوان متولی حوزه واگن تعریف کرد؛ بلکه باید کمیته یا کارگروهی مرکب از دستگاه‌های تاثیرگذار و بخش خصوصی در این حوزه سیاست‌گذاری کنند تا تمامی ارگان‌ها از تصمیمات این کارگروه تبعیت نمایند.

نوفرستی یادآور شد: پیشنهاد می‌شود افراد تاثیرگذار در حوزه گمرک و سایر دستگاه‌های ذی ربط نیز به اعضای کمیته سیاست‌گذاری افزوده شوند تا تعداد اعضای این کمیته به ۱۰ نفر افزایش پیدا کند.

وی خاطر نشان کرد: اگر ستاد تسهیل طی نامه‌ای اعلام کند که کمیته سیاست‌گذاری طی ۱ الی ۲ سال در حوزه تامین واگن و نظارت، متصدی است، بسیاری از مسائل حل و فصل خواهد شد. بدین ترتیب آیین نامه و دستورالعمل لازم در این حوزه شکل می‌گیرد و شرکت‌ها نیز بنا به پارامترهای مختلف امتیازبندی و اهلیت سنجی می‌شوند. اگر مقوله اهلیت سنجی طبق معیارهای دقیقی صورت بگیرد؛ عملکرد هر یک از شرکت‌های تامین‌کننده واگن مشخص خواهد شد.

ضرورت سنجش اهلیت شرکت‌های تامین‌کننده واگن

در بخش دیگری از نشست، «موسی صفایی»، نماینده راه آهن خراسان رضوی تصریح کرد: در جلسه گذشته مقرر شد که اتحادیه صادرکنندگان و اتاق بازرگانی ۱۰ شرکتی که توانمندی آنان در تامین واگن ثابت شده است، مشخص کنند. این شرکت ها با شرکت های ترکمن قرارداد منعقد می کنند که این قرارداد وجهه قانونی خواهد داشت و از این رو فعالان اقتصادی باید با شرکت هایی که به طور مستقیم واگن از ترکمنستان وارد می کنند در ارتباط باشند تا هزینه کمتری متحمل شوند.

صفایی با بیان اینکه اتحادیه صادرکنندگان می تواند اهلیت شرکت ها را بسنجد، ادامه داد: اگر اهلیت این شرکت ها سنجیده شود و این شرکت ها به صادرکنندگان از طریق اتاق بازرگانی و سازمان صمت معرفی شوند، قطعاً این مساله به کاهش مشکلات و چالش ها منجر خواهد شد.

نماینده اداره کل راه آهن خراسان رضوی با اشاره به اینکه همت راه آهن آن است که هزینه هایی که به بخش خصوصی تحمیل می شود، حذف گردد، افزود: اگر مجوزی به شرکتی اعطا می شود این اقدام باید با تایید کارگروه و دبیرخانه خاصی باشد تا آن مرجع در صورت بروز تخلف در خصوص عملکرد شرکت پاسخگو باشد. علاوه بر این باید مشخص شود که نحوه معرفی کمیته سیاستگذاری به طرف ترکمن چگونه باشد.

وی یادآور شد: شرکت ها یا افرادی که به دنبال منافع شخصی خود هستند باید مشخص شوند تا فعال اقتصادی در این حوزه متضرر نشود. البته ناگفته نماند که افراد و شرکت های سودجو در کشور ترکمنستان را نمی توان شناسایی کرد و راه آهن از ابزار نظارتی خاصی در این حوزه برخوردار نیست.

در بخش پایانی این نشست، لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان در جمع بندی مباحث مطروحه عنوان کرد: بخش خصوصی با کمبود واگن مواجه است و این مساله در روند صادرات اخلال ایجاد می کند ضمن اینکه بخش دولتی نیز در مقابل عنوان می کند که ۴۰۰ واگن در حال حاضر وجود دارد و با کمبود واگنی مواجه نیستیم. با این حال آن چه مسلم است بعضاً عنوان می شود که شرکت های فعال در حوزه تامین واگن از اهلیت و تخصص لازم در این حوزه برخوردار نیستند.

وی با بیان اینکه در مرز دوغارون، لطف آباد و سرخس متولی یکپارچه وجود ندارد لذا دستگاه ها پاسخگویی لازم را به لحاظ تسریع در فرایند پذیرش کامیون ها ندارند، خاطر نشان کرد: باید مرجعی همچون کمیته سیاستگذاری یا کارگروه خاصی در این حوزه ایجاد شود که این مرجع بتواند دستورالعملی را در خصوص تخصیص واگن،

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۴۳

تاریخ جلسه: ۱۴۰۱/۱۰/۲۵

ساعت شروع: ۸

محل تشکیل جلسه: (دبیرخانه شورای گفت و گو)

تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۰

اهلیت سنجی و نظارت تنظیم کند. به بیان دیگر تنها راهکار موجود، شکل گیری کمیته سیاستگذاری است که وظایف و مأموریت های خود را ابتدا مشخص و تدوین کند و حوزه اختیاراتش مشخص باشد.

لبافی ادامه داد: مرجع قابل قبولی باید این کمیته را مصوب کند تا دستورالعمل های این کمیته لازم الاجرا باشد این کمیته باید دستورالعمل ها و شیوه نامه هایی را ابلاغ کند که حوزه واگن ساماندهی گردد.

رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان با بیان اینکه ضرورت تشکیل این کمیته به شورای گفت و گو پیشنهاد می شود، یادآور شد: فعالان اقتصادی می توانند نظرات خود را در خصوص دستگاه های مدنظر به عنوان اعضای کمیته و شرح وظایف این شورا به ما منعکس کنند تا بدین ترتیب چالش های موجود برطرف شود.

جمع بندی ومصوبات

ردیف	مصوبات جلسه	مسئول پیگیری	مهلت پیگیری
	در ادامه جلسات سی و چهارمین و بیست و سومین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی در سال جاری، نشست های تخصصی پیرامون موضوعات و موانع ریلی در استان، سومین نشست تخصصی کارگروه ریلی در خصوص نحوه تخصیص واگن، روش های تشخیص اهلیت سنجی شرکت های دارای مجوز تامین واگن و سایر موانع و مشکلات در این حوزه با عنایت به مکاتبه ۱۴۰۱/ک/۳۷۳۶ قانون کار آفرینان استان برگزار گردید، نظر به اهمیت و ضرورت مدیریت صحیح تامین و اختصاص واگن و نقش آن در تکمیل زنجیره حمل و نقل و صادرات واردات و صادرات کالا، پس از بحث و تبادل توافقات زیر حاصل گردید و مقرر شد.		

ده روز	اتحادیه صادرکنندگان استان اداره کل راه آهن، صمت، کمیسیون های تجارت و حمل و نقل، اتحادیه کارگزاران گمرکی، انجمن مدیران و خانه صنعت معدن و تجارت، و سایر دستگاهها و تشکلهای مدنظر اتحادیه صادر کنندگان	<ul style="list-style-type: none">• در راستای بستر سازی، تامین و تخصیص و نظارت بر حوزه تامین واگن صادراتی، (کمیته سیاست گذاری ریلی استان) با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و دولتی همراه با اختیارات لازم و با ضمانت اجرایی در قالب توافقات استانی دولت و بخش خصوصی ایجاد و فعال سازی شود تا بتواند خلع های موجود را مدیریت و روند صادرات و واردات ریلی را بویژه در خصوص نحوه تخصیص واگن، نحوه اهلیت سنجی، نوع نظارت را به همراه تسهیل امور و کاهش هزینه ها مدیریت نماید لذا توافق گردید ظرف مدت ده روز شیوه نامه، وظایف و ماموریت ها، ترکیب اعضاء و به طور کلی ساز و کار اجرایی آن با محوریت اتحادیه صادرکنندگان استان و حضور و عضویت اداره کل راه آهن، صمت، کمیسیون های تجارت و حمل و نقل، اتحادیه کارگزاران گمرکی، انجمن مدیران و خانه صنعت معدن و تجارت، و سایر دستگاهها و تشکلهای مدنظر تهیه و به دبیرخانه شورا جهت طرح در جلسه با دعوت دستگاههای تخصصی و حاکمیتی و... ارائه گردد تا اقدامات بعدی پیگیری گردد.	
--------	--	--	--